

ÎNCHEIERE

24 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Vasile Josanu,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Vasile Josanu împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, terț
Natalia Albu cu privire la obligarea eliberării planului cadastral sau geometric al
imobilului și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost admis apelul depus de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, a fost
casată hotărârea din 15 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a
fost emisă o decizie nouă,

c o n s t a t ă:

La 20 februarie 2019 Vasile Josanu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, terț Natalia Albu cu privire
la obligarea eliberării planului cadastral sau geometric al imobilului și repararea
prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 09 noiembrie 2018 a înaintat
către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” o cerere, prin care a solicitat
obligarea Serviciului Teritorial Cadastral Hâncești să elibereze planul cadastral sau
geometric al imobilului cu nr. cadastral xxxxx pentru perioada anilor 1996 – 2000,
precum și repararea prejudiciul moral în mărime de 1000 de lei.

A menționat că Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a examinat cererea
și a oferit un răspuns, prin scrisoarea nr. 01/J-986/18 din 24 decembrie 2018,
recepționată la 28 decembrie 2018.

Reclamantul a invocat că, termenul de examinare a cererii a fost depășit, ceea
ce contravine art. 8 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 190 din 19 iulie 1994 cu privire la
petiționare. A susținut că solicitarea sa se încadrează în normele legale ale art. 3 lit.
d) din Legea cadastrului bunurilor imobile, pct. 186 din Instrucțiunea cu privire la
modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren și art. 503 alin. (1) Cod
civil, în redacția legii în vigoare până la 01 martie 2019.

A comunicat că Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a oferit un răspuns indirect, obscur și cu subtilități. A indicat că informația oferită de IP „Agenția Servicii Publice”, în baza cererii nr. 530/18/28323, se referă la perioada de după anul 2000 și nicidecum la perioada anilor 1996-2000. De asemenea, a indicat reclamantul că nu se precizează ce informație a oferit Oficiul Teritorial Cadastral Hâncești la scrisoarea nr. 564 din 25 septembrie 2018, fiindcă răspunsul este: „Serviciului teritorial cadastral Hâncești nu dispune de informația cadastrală de până în anul 2000”.

A menționat că, referitor la indicarea suprafeței terenului cu nr. cadastral xxxxx din str. xxxxx proprietar Natalia Albu, pentru perioada anilor 1996 - 2000, Agenția Servicii Publice a explicat că Serviciului Teritorial Cadastral Hâncești este în imposibilitate de a furniza astfel de informație, din considerentele că terenul menționat a fost transmis în proprietate privată, în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat la data de 13 decembrie 2000, de administrația publică locală.

Consideră eronată afirmația Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, precum că în documentația cadastrală lipsește informația despre suprafața terenului cu nr. cadastral xxxxx în perioada anilor 1996-2000.

A comunicat că crearea dosarelor cadastrale este descrisă în art. 54 din Legea cadastrului bunurilor imobile, pct. 4 al Regulamentul cu privire la modul efectuării înregistrării primare masive, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1030 din 12 octombrie 1998 și pct. 153 al Instrucțiunii cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren.

A susținut, că astfel de informație se regăsește și în baza centrală de date a cadastrului, deținută de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”. A invocat că îngrădirea dreptului de a avea acces la informație privind datele din cadastru, mai ales în perioada de până în anul 2000, nu este altceva decât tănuirea nelegiuirilor care s-au produs la privatizarea și înregistrarea primară masivă a terenurilor în perioada anilor 1998-2005. Argumentează această afirmație prin următorul exemplu: imobilul cu nr. cadastral xxxxx situat în xxxxx, proprietar Natalia Albu, a fost înregistrat de Biroul de inventariere tehnică la 10 februarie 1996 sub nr. 881. Suprafața terenului la momentul înregistrării era 0,06 ha. Iar, la 26 decembrie 2000 acest imobil deja a fost înregistrat de Serviciul Teritorial Cadastral Hâncești cu o suprafață de teren de 0,095 ha.

A indicat că imobilul respectiv nu se regăsește în Anexa nr. 2 a dispoziției Primăriei Hâncești nr. 380 din 02 august 2000 „Cu privire la aprobarea proiectului planului cadastral și eliberarea titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren”, fiind făcut trimitere la prevederile art. 504 alin. (1) și 505 alin. (1) Cod civil, în redacția legii în vigoare până la 01 martie 2019.

Prin nesoluționarea de către pârât a petiției în termenul legal, reclamantul se consideră vătămat într-un drept al său, motiv din care solicită încasarea în beneficiul său a sumei de 5000 de lei pentru repararea prejudiciului moral cauzat.

A solicitat obligarea Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” să elibereze planul cadastral/geometric pentru perioada anilor 1996 - 2000 al imobilului cu nr. cadastral xxxxx, încasarea cheltuielilor de transport Hâncești- Chișinău în mărime de 136 de lei și încasarea sumei de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 15 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea a fost admisă parțial și a fost obligată Instituția Publică „Agenția Servicii

Publice” să-i elibereze lui Vasile Josanu planul cadastral/geometric pentru perioada anilor 1996 - 2000 al imobilului nr. cadastral xxxxx. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La data de 14 noiembrie 2019, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Codul administrativ, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a depus apel împotriva hotărârii din 15 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii depuse de Vasile Josanu (f.d. 41). Iar, la 12 februarie 2020 a prezentat motivarea apelului (f.d.52-55).

Prin decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, a fost casată hotărârea din 15 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și a fost emisă o decizie nouă de respingere a acțiunii depuse de Vasile Josanu.

Reieșind din prevederile art. 2, art. 6, art. 7 alin. (1) lit. a), art. 8 din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 a Legii cu privire la informație, art. 5 alin. (1), (5) din Legea nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, instanța de apel a indicat că Registrul de stat al bunurilor imobile este un sistem de evidență a datelor cu caracter personal, în sensul art. 3 al Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, iar Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” este un operator al datelor cu caracter personal.

Instanța de apel a constatat că, Vasile Josanu a înaintat către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” o cerere prin care a solicitat eliberarea planului cadastral sau geometric al imobilului cu nr. cadastral xxxx, iar potrivit titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren s-a constatat că, proprietar al bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx este Natalia Albu, persoană terță, atrasă în proces în Curtea de Apel Chișinău.

Astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată poziția apelantei Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, precum că, aceasta, fără consimțământul titularului dreptului de proprietate, nu poate divulga date ce conțin informație cu caracter personal, or invocarea prevederilor Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, nu constituie o situație ce face parte din excepția privind necesitatea acordării consimțământului cu privire la prelevarea datelor cu caracter personal de către subiectul acestor date.

Totodată, instanța de apel a mai reținut la caz și prevederile art. 19 alin.(2) al Legii nr.982 din 11 mai 2000 cu privire la accesul la informație, care explică că, furnizorii de informații nu pot fi obligați să prezinte probe ale inexistenței informațiilor nedocumentate.

Instanța de apel a indicat că instanța de fond neîntemeiat a reținut că, refuzul Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” privind prezentarea planului cadastral contravine pct. 186 al Instrucțiunii cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, aprobată prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru a Republicii Moldova nr. 70 din 04 august 2017. Or, pct. 186 al Instrucțiunii se referă la datele ce sunt prezente la moment în Registrul bunurilor imobile, iar în cazul dat, în Registrul nominalizat nu s-au păstrat date, despre faptul care era planul cadastral pentru anul 1996-2000 al imobilului cu nr. cadastral xxxxx.

La 26 noiembrie 2020 Vasile Josanu a depus recurs împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, iar la 25 ianuarie 2021 a depus motivarea recursului, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe (f.d.116-120).

În susținerea recursului s-a invocat aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material, precum și neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, concluziile instanței de apel fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei.

La 03 februarie 2021 în adresa intimătei Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” a fost expediată copia recursului depus de Vasile Josanu, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul relevă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată 18 noiembrie 2020, fiind notificată recurentului Vasile Josanu la 16 ianuarie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție a acesteia, anexat la materialele dosarului (f. d. 115).

Astfel, recursul depus de Vasile Josanu la 25 ianuarie 2021 este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Josanu Vasile în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ

exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Vasile Josanu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Vasile Josanu se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan